

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บริการทางการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายบรรจบ กงไกรราช

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลิสุวรรณ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์นโยบายของรัฐ และแนวคิดของผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงานที่ให้บริการทางการศึกษากับผู้สูงอายุ และศึกษาวิธีการจัดการบริการทางการศึกษาให้ผู้สูงอายุของหน่วยงานที่จัดบริการให้กับผู้สูงอายุ ที่มีอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยเลือกศึกษาจำนวน 5 แห่ง และศึกษาถึงปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของผู้สูงอายุ ตลอดจนศึกษาถึงแนวทางการใช้ศักยภาพของชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มาให้บริการทางการศึกษากับผู้สูงอายุ

ข้อมูลในการวิจัย ได้จากการศึกษาเอกสาร การเข้าไปสังเกต ศึกษาวิธีการจัดการบริการทางการศึกษาในหน่วยงาน ชมรม ที่จัดบริการทางการศึกษาจำนวน 5 แห่ง การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้สูงอายุจำนวน 50 ท่าน และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการบริการทางการศึกษาของผู้สูงอายุอีกจำนวน 14 ท่าน ข้อมูลที่ได้ถูกจำแนกและวิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

1. นโยบายของรัฐยังไม่ได้กำหนดในเรื่องการจัดบริการทางการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุไว้ให้ชัดเจน แต่ได้กำหนดให้มีแผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุไว้เรียกว่า แผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. 2525-2544

2. แนวคิดในการจัดบริการทางการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุนั้น ถือเป็น การส่งเสริม โดยเป็น เรื่องของ คุณธรรม และ เป็น เรื่องของ ธรรมชาติ เมื่ออายุมากขึ้น ความเสื่อมทางร่างกาย ก็มีมากขึ้น จึงจัดให้มีการบริการส่งเสริมทางด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ถึงแม้จะได้รับการส่งเสริมแล้วก็ตาม ก็ยังต้องการเรียนรู้ ต้องการรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งมีการจัดการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาลดลงชีวิตอยู่แล้ว ได้นำมาให้บริการกับผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น

3. การจัดบริการทางการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีทั้งจัด านบูรพกรวมกลุ่มแบบอยู่ประจำ และจัดรวมกลุ่มเป็นครั้งคราว และจัดบริการแบบทั่วไปไม่เจาะจง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งขึ้นอยู่กับ ความสนใจ ความสามารถของผู้สูงอายุ กิจกรรมที่จัดเน้นการบรรยาย อภิปราย การสาธิต การทัศนศึกษา และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น การอ่าน การฟังและการ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สำหรับเนื้อหาเน้นมีอยู่ 3 เรื่องใหญ่ ๆ คือ เรื่องของสุขภาพอนามัย เรื่องของจิตใจ และเรื่องอาชีพบำบัด

4. ปัญหาสำหรับผู้สูงอายุคือ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาจาก สิ่งแวดล้อม และปัญหาภายในครอบครัว ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านการศึกษานในเรื่อง วิธีการ บริหารร่างกาย การบริโภคอาหาร การรับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนต้องการแหล่ง บริการทางการศึกษา สำหรับผู้สูงอายุโดยตรง ให้มีจำนวนมาก ๆ รวมทั้งต้องการทัศนศึกษา

5. ศักยภาพของชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่สามารถให้บริการกับผู้สูงอายุ ได้ มีอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น วัด/ศาสนสถาน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่ โรงพยาบาล ศูนย์การค้าต่าง ๆ และที่สำคัญคือ บุคคลในครอบครัว และตัวของผู้สูงอายุ ที่มีความ พร้อม มีความสามารถ สามารถเป็นผู้ให้บริการความรู้กับกลุ่มผู้สูงอายุ หรือบุคคลทั่วไปได้เป็น อย่างดี

Thesis Title : Educational Services for the Elderly in Chiang Mai
Municipality Area

Author : Mr.Bunjob Kongkriratch

M.Ed. : Nonformal Education

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr.Chukiat Leesuan Chairman

Assist. Prof. Yongyutd Plianpadung Member

Assist. Prof. Dr.Anurak Panyanuwat Member

Abstract

This research aimed at analysing the government policy and concept of the educational providers and organizations concerned within Chiang Mai Municipality area. This study selected 5 centers in Chiang Mai Municipality area, to study the educational problems and needs of the elderly, as well as the approach in utilization of community potentiality in Chiang Mai Municipality area in providing educational services for the elderly.

Methods of study were composed of document reviewing and observation of some selected service management in 5 organizations and interviewing. The sample were purposively selected from 5 centers in Chiang Mai Municipality area, resulting in 50 elderly and 14 service providers who were involved in the service management. The data were summarized and presented in analysed descriptions as follows:

1.The Government policy in elderly education was still unclear with no operations guidelines and measures although a long-term project, called "Long term national project for the elderly for 2525-2544 B.E.", has been set up.

2.The concept of the educational services for the elderly was found based on ethical and natural concerns. The services emphasis on health care and housing provision. However, the needs to learn new knowledge and acquire new experiences were found in active. This study also found that there were some extramural studies and life-long educational services, arranged for the elderly, in order to improve their quality of life.

3.The educational services were arranged for various groups - a residential group and temporary learning group, depending on the collective interest and capability of the elderly. Planned activities were such as lectures, demonstrations, study visits, and self studies. The major contents provided were physical health, mental health and occupational therapy.

4. Problems found in the elderly group were such as health, economics, environment and family. The elderly educational needs were as follows: physical exercise, food and nutrition, news, and current events. They also needs much more educational service centers established for the elderly, including some study visits.

5. The organizations in Chiang Mai Municipality area, which were found with a potentiality to serve the elderly were: temples or religious centers, colleges, universities, Chiang Mai Cultural Center, hospitals and shopping centers. The important persons were family members and the elderly themselves, who should be ready and able to provide educational services to the elderly or general people as well.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved